

Tranzactiile stabilite pe pietele de energie administrate de OPCOM in anul 2017

Cantitatile contractate pentru livrare in 2017 pe pietele de energie electrica administrate de OPCOM totalizeaza o cantitate de energie electrica de 99 TWh, rezultat care reprezinta expresia tranzactionarii centralizate si transparente a energiei electrice pe piata din Romania, sustinand performanta functionarii acesteia in beneficiul participantilor la piata.

Pietele pe termen scurt - Piata pentru Ziua Urmatoare (PZU) si Piata Intrazilnica (PI)

Piata pentru Ziua Urmatoare

Un numar de 305 participanti au activat pe platforma PZU in ultima luna a anului 2017, contribuind la stabilirea unei medii lunare de 2.754,1 MWh/h si la consolidarea mediei anuale a volumului tranzactionat orar care a atins pentru anul 2017 valoarea de 2.821,4 MWh/h.

Datele istorice anuale indica o evolutie a volumului tranzactionat pe acest orizont de timp de la 1,7 TWh in 2005, la 24,7 TWh in 2017, respectiv in valori medii orare de la 388,927 MWh/h in 2005, la 2.821,4 MWh/h in 2017, in procente din consumul intern de energie electrica aceasta ultima valoare reprezentand 44%.

La nivelul intregului an 2017 numarul participantilor care au transmis cel putin o oferta a fost de 337, reprezentand o rata de interes care depaseste 89% daca ne raportam la cele 380 companii inregistrate la piata la sfarsitul lunii decembrie 2017. Cantitatile orare tranzactionate au variat intr-o marja intre 1.596,0 MWh/h si 4.566,1 MWh/h, aceasta din urma valoare reprezentand un maxim absolut pentru orizontul de timp 2005-2017. Stabilite in toate intervalele fara exceptie, tranzactiile orare s-au ridicat la 2.500 MWh/h in 70% din cazuri, in timp ce volumul tranzactiilor a fost mai mic de 2.000 MWh/h (echivalentul a 31% din consumul mediu orar anual) in doar 3% din cele 8.760 de intervale orare in care s-a tranzactionat in anul 2017.

Pretul anual mediu ponderat stabilit pe PZU a fost de 227,69 lei/MWh (49,92 EUR/MWh), in timp ce pretul anual mediu aritmetic de tranzactionare a fost in 2017 de 219,95 lei/MWh (48,19 EUR/MWh), in crestere fata de valoarea corespunzatoare anului 2016, de 149,74 lei/MWh (33,33 EUR/MWh). Natura variabila a datelor fundamentale cu privire la energia electrica (productia, consumul, transportul de energie electrica, inclusiv indisponibilitatea planificata/neplanificata a unor unitati de productie si instalatii de distributie si/sau transport), precum si prezenta unor fenomene meteorologice extreme cum ar fi temperaturi extreme, nivel de hidraulicitate care se abate in anumite momente de la un profil previzionat pe termen lung sau a altor factori relevanti si determinanti in diferite momente, sunt elemente care determina ca preturile angro ale energiei electrice sa fie mai volatile pe termen scurt, putand produce variatii periodice (lunare, sezoniere, anuale) semnificative la nivelul indicatorilor statistici analizati. Astfel, o tendinta de crestere fata de anul anterior se regaseste in Europa in aproape toate mediile de tranzactionare spot a energiei electrice, prin valoarea stabilita pe piata spot administrata de OPCOM, pretul PZU situandu-se in anul 2017 in cadrul domeniului de variatie (29 EUR/MWh; 54 EUR/MWh) al preturilor medii stabilite in pietele spot din Europa.

Pe pietele pentru ziua urmatoare cu care PZU administrata de OPCOM functioneaza cuplat incepand cu luna noiembrie 2014, preturile pentru anul 2017 au fost de 50 EUR/MWh (HUPX Ungaria), 41 EUR/MWh (OKTE Slovacia) si 36 EUR/MWh (OTE Republica Ceha).

Pentru mai multe informatii, vă rugăm să contactați OPCOM S.A.

Victor Ionescu, Director general, telefon +4 021 3071 450

fax +4 021 3071 400

disponibil de asemenea pe www.opcom.ro

Piata Intrazilnica

La sfarsitul anului 2017, Piata intrazilnica de energie electrica inregistreaza un numar de 133 participanti, din care 96, respectiv 72% au utilizat aceasta piata proiectata sa faciliteze tranzactionarea variatiilor intrazilnice intre capacitatea disponibila si obligatiile de livrare, contribuind astfel la gestionarea mai buna a potentialelor dezechilibre si mentinerea in echilibru a productiei si consumului. Volumul tranzactionat in anul 2017 a fost de 152.439,958 MWh, la pretul mediu ponderat de 178,85 lei/MWh, respectiv 39,24 EUR/MWh.

Pietele la termen - Piata centralizata a contractelor bilaterale de energie electrica: licitatie extinsa (PCCB-LE), negociere continua (PCCB-NC) si negociere dubla continua (PC-OTC)

Piata centralizata a contractelor bilaterale de energie electrica - modalitatea de tranzactionare PCCB-LE

Un numar de 154 participanti si-au manifestat interesul pentru utilizarea produsului in cadrul strategiilor proprii de contractare in anul 2017, reprezentand 46% din cele 340 companii inregistrate la piata la sfarsitul anului 2017.

Tranzactiile in anul 2017 s-au realizat la un pret mediu ponderat de 176,06 lei/MWh (38,60 EUR/MWh), totalizand o cantitate de 43,5 TWh fata de 16,8 TWh in anul anterior. Livrarile contractate pentru anul 2017 reprezinta o cota de 44% din consum, pretul mediu ponderat fiind de 164,41 lei/MWh (36,39 EUR/MWh).

Analiza reflecta faptul ca prin tranzactiile stabilite sunt asigurate livrari pentru anul 2018 de 21,2 TWh, cantitate care reprezinta o cota de circa 38% din consumul intern. Pretul mediu ponderat la care energia electrica a fost tranzactionata pe PCCB-LE pentru livrare in 2018 a fost de 182,17 lei/MWh (39,86 EUR/MWh), respectiv 180,40 lei/MWh (39,31 EUR/MWh) pentru livrarea in 2019 a unei cantitati de 5,4 TWh.

Pe PCCB-LE au fost tranzactionate cantitati de energie electrica pentru livrare pe perioade ce depasesc anul 2019, respectiv 1,6 TWh pentru anul 2020, 1,5 TWh pentru anul 2021 si 0,04 TWh pentru perioada 2022-2030.

Piata centralizata a contractelor bilaterale de energie electrica - modalitatea de tranzactionare PCCB-NC

Un numar de 137 participanti si-au manifestat interesul pentru aceasta modalitate de tranzactionare, reprezentand 74% din cele 186 companii inregistrate la sfarsitul lunii decembrie 2017, in anul 2017 fiind tranzactionata o cantitate de 21,8 TWh, la un pret mediu ponderat de 197,34 lei/MWh (43,04 EUR/MWh).

Livrarile contractate pentru anul 2017 au insumat 12,9 TWh, reprezentand o cota de 23% din consum, pretul mediu ponderat fiind de 172,77 lei/MWh (38,15 EUR/MWh), in timp ce livrarile contractate pentru anul 2018 totalizeaza 12,4 TWh, reprezentand o cota de 22% din consum, pretul mediu ponderat fiind de 201,57 lei/MWh (43,87 EUR/MWh).

Livrarile contractate pentru anul 2019 au insumat 2,3 TWh, reprezentand o cota de 4% din consum, pretul mediu ponderat fiind de 204,18 lei/MWh (44,14 EUR/MWh).

Piata centralizata cu negociere dubla continua a contractelor bilaterale de energie electrica (PC-OTC)

In anul 2017 au fost tranzactionate de catre cei 72 participanti activi pe PC-OTC, reprezentand 77% din cei 93 de participanti inregistrati la piata la sfarsitul lunii decembrie 2017, o cantitate de energie electrica de 26,1 TWh, la un pret mediu ponderat de 195,26 lei/MWh (42,65 EUR/MWh).

Livrarile contractate pentru anul 2017 au insumat 30,5 TWh, respectiv o cota de 54% din consumul anului 2017, pretul mediu ponderat fiind de 170,83 lei/MWh (37,79 EUR/MWh).

Pentru anul 2018, livrarile contractate pana la finalul anului 2017 totalizeaza 14,4 TWh, respectiv o cota de 26% din consum, pretul mediu ponderat fiind de 195,38 lei/MWh (42,52 EUR/MWh).

Livrarile contractate pana la finalul anului 2017 pentru anul 2019 au insumat 0,4 TWh, reprezentand o cota de 1% din consum, pretul mediu ponderat fiind de 194,40 lei/MWh (42,35 EUR/MWh).

Piata centralizata pentru serviciul universal (PCSU)

Din cei 30 participanti inregistrati 19 au fost activi in cele trei licitatii organizate in anul 2017 prin mecanismul care permite achizitia transparenta si concurentiala a energiei electrice de pe piata angro de catre furnizorii de ultima instanta, pentru acoperirea consumului de energie electrica facturat la tarif CPC (componenta de piata concurentiala) al clientilor finali deserviti in regim de serviciu universal.

Livrarile contractate pentru anul 2017 au insumat 5,9 TWh, pretul mediu ponderat fiind de 186,16 lei/MWh (40,89 EUR/MWh). Pentru anul 2018, livrarile contractate totalizeaza 1,3 TWh, pretul mediu ponderat fiind de 249,67 lei/MWh (53,89 EUR/MWh).

Pietele de certificate verzi - Piata Centralizata pentru Certificate Verzi (PCCV), Piata Contractelor Bilaterale de Certificate Verzi (PCBCV), Piata Centralizata anonima spot pentru Certificate Verzi (PCSCV) si Piata Centralizata anonima la termen de Certificate Verzi (PCTCV)

Incepand cu data de 1 septembrie 2017, a intrat in vigoare Regulamentul de organizare si functionare al pietei de certificate verzi aprobat prin Ordinul ANRE nr. 77/18.08.2017 avand ca si componente Piata Centralizata anonima la Termen de Certificate Verzi (PCTCV) si Piata Centralizata anonima Spot de Certificate Verzi (PCSCV), Ordinul ANRE nr. 60/2015 pentru aprobarea Regulamentului de organizare si functionare a pietei de certificate verzi fiind abrogat.

Piata Centralizata pentru Certificate Verzi (operationala pana la 31 august 2017)

In anul 2017 au fost tranzactionate centralizat, de catre cei 135 participanti activi din cei 940 inregistrati la Piata de certificate verzi la sfarsitul lunii august 2017, 15.600 certificate verzi, la un pret mediu ponderat de 132,54 lei/certificat verde (29,42 EUR/certificat verde, calculat la cursul de schimb utilizat in stabilirea valorilor de tranzactionare a certificatelor verzi pe piata de certificate verzi pentru anii 2016 si 2017).

Piata Contractelor Bilaterale de Certificate Verzi (operationala pana la 31 august 2017)

In perioada 1 ianuarie-31 august 2017 au fost tranzactionate de catre cei 366 participanti activi pe PCBCV, un numar de certificate verzi cuprins intre 1.448.061 si 58.165.728, la un pret mediu aritmetic de 132,41 lei/certificat verde (29,42 EUR/certificat verde, calculat la cursul de schimb utilizat in stabilirea valorilor de tranzactionare a certificatelor verzi pe piata de certificate verzi pentru anii 2016 si 2017).

Piata Centralizata anonima spot pentru Certificate Verzi

In perioada 1 septembrie-31 decembrie 2017 au fost tranzactionate centralizat, de catre cei 230 participanti activi din cei 949 inregistrati la Piata de certificate verzi la sfarsitul lunii decembrie 2017, 523.785 certificate verzi, la un pret mediu ponderat de 132,03 lei/certificat verde (29,40 EUR/certificat verde, calculat la cursul de schimb utilizat in stabilirea valorilor de tranzactionare a certificatelor verzi pe piata de certificate verzi pentru anul 2017).

Piata Centralizata anonima la termen de Certificate Verzi

In perioada 1 septembrie-31 decembrie 2017 au fost tranzactionate de catre cei 132 participanti activi pe PCTCV, 35.202 certificate verzi, la un pret mediu ponderat de 132,03 lei/certificat verde (29,40 EUR/certificat verde, calculat la cursul de schimb utilizat in stabilirea valorilor de tranzactionare a certificatelor verzi pe piata de certificate verzi pentru anul 2017).

Pietele de gaze - Piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale (PZU-GN) si Piata Centralizata de Gaze Naturale: licitatii online si negociere (PCGN-LN), licitatii publice online (PCGN-LP) si PCGN-OTC

La sfarsitul anului 2017, 14 societati erau inregistrate la Piata Centralizata de Gaze Naturale (PCGN-LN, PCGN-LP, PCGN-OTC) in timp ce la Piata pentru Ziua Urmatoare de gaze naturale (PZU-GN) era inregistrat un participant.

Decontarea

Pietele administrate de OPCOM

Valoarea energiei electrice tranzactionate pe Piata pentru Ziua Urmatoare s-a ridicat la 5.627,5 mil. lei (1.233,5 mil. EUR), iar platile efectuate intr-o zi bancara de la data emiterii instructiunii de debit direct au totalizat 4.724,6 mil. lei (1.036 mil. EUR), diferenta de 902,9 mil. lei (197,5 mil. EUR) reprezentand valoarea obligatiilor de plata/drepturilor de incasare ale participantilor la PZU/OPCOM care s-au regularizat prin compensare.

Valoarea energiei electrice tranzactionate pe Piata Intrazilnica s-a ridicat la 27,3 mil. lei (6 mil. EUR), iar platile efectuate intr-o zi bancara de la data emiterii instructiunii de debit direct au insumat 25,9 mil. lei (5,7 mil. EUR), diferenta de 1,4 mil. lei (0,3 mil. EUR) reprezentand valoarea obligatiilor de plata/drepturilor de incasare ale Participantilor la PI/OPCOM care s-au regularizat prin compensare.

Pe langa indeplinirea responsabilitatilor ce decurg din rolul de contraparte asumat de OPCOM in procesul de tranzactionare spot a energiei electrice, activitatea a presupus si in 2017 indeplinirea responsabilitatilor rezultate din procesul de stabilire a cantitatilor, respectiv a drepturilor de incasare/obligatiilor de plata pentru:

- tranzactiile pe piata centralizata de certificate verzi (operationala pana la 31 august 2017) in valoare de 2,1 mil. lei (0,5 mil. EUR), corespunzator certificatelor verzi tranzactionate in perioada 01.01-31.08.2017;
- tranzactiile pe piata centralizata anonima spot pentru certificate verzi (operationala incepand cu 1 septembrie 2017) in valoare de 69,2 mil. lei (15,4 mil. EUR), corespunzator certificatelor verzi tranzactionate in perioada 01.09-31.12.2017;

Piata de echilibrare (PE) administrata de CNTEE Transelectrica SA - stabilirea obligatiilor de plată și a drepturilor de incasare aferente fiecărui participant la PE, fiecărei parti responsabile cu echilibrarea (PRE) și CNTEE Transelectrica SA

- tranzactiile realizate in anul 2017 in piata de echilibrare administrata de C.N.T.E.E. Transelectrica S.A., in valoare de 1.287,8 mil. lei (281,9 mil. EUR) corespunzator energiei de echilibrare pentru crestere de putere si respectiv 70,6 mil. lei (15,4 mil. EUR) corespunzator energiei de echilibrare pentru reducere de putere;
- dezechilibrele de la notificare ale unitatilor dispecerizabile inregistrate in anul 2017 in valoare de 0,4 mil. lei (0,1 mil. EUR);
- dezechilibrele pozitive ale Partilor Responsabile cu Echilibrarea in valoare de 60,2 mil. lei (13,2 mil. EUR) si respectiv 1.251,4 mil. lei (273,9 mil. EUR) corespunzator dezechilibrelor negative ale Partilor Responsabile cu Echilibrarea in anul 2017;
- redistribuirea lunara, in anul 2017, a valorilor costurilor/veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, valori care au totalizat costuri suplimentare de 41,5 mil. lei (9,0 mil. EUR), respectiv venituri suplimentare de 16,0 mil. lei (3,5 mil. EUR).

Raportarea REMIT

In anul 2017 OPCOM a continuat raportarea tranzactiilor stabilite pe pietele administrate, precum si deservirea participantilor la piata in vederea indeplinirii de catre acestia a obligatiei de raportare a contractelor standard si nestandardizate de furnizare de energie electrica si gaze naturale efectuate in afara unei pieti organizate, raportarea contractelor de transport si a datelor fundamentale conform Regulamentului (UE) nr 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie electrica (REMIT), OPCOM plasandu-se intre primele 10 mecanisme de raportare inregistrate (RRM) din punct de vedere al diversitatii serviciilor oferite. Incepand cu data de 7 octombrie 2015, data la care a intrat in vigoare faza 1 de raportare conform REMIT, administrand un numar de peste 450 acorduri de raportare, OPCOM a transmis in sistemul ARIS al Agentiei pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER) peste 5 milioane de inregistrari de pe pietele de energie, sprijinind in acest fel indeplinirea de catre participantii a obligatiilor ce revin acestora in conformitate cu regulamentul.

In cel mai recent comunicat [Tranzactionare in conditii corecte pe pietele angro de energie: in 2017 ACER a procesat mai mult de 90 de milioane de tranzactii], Agentia precizeaza:

ACER si-a intensificat activitatile de monitorizare in anul 2017 prin implementarea unui proces de screening automat pentru tranzactiile cu produse energetice tranzactionate pe pietele angro europene. In acest scop, Agentia a elaborat si calibrat alerte specifice pentru a detecta cazurile de comportament neobisnuit de tranzactionare in sectorul energiei electrice si al gazelor. Anul trecut, peste 90 de milioane de tranzactii pentru o varietate de contracte spot si derivate au fost raportate Agentiei. [...]

In aceeasi perioada, Agentia a identificat sau a fost notificata asupra a 85 de cazuri de potential abuz de piata conform REMIT. Pana la sfarsitul anului, Agentia, in stransa cooperare cu autoritatile nationale de reglementare, a revizuit 137 de cazuri in intreaga UE, multe deschise din anii precedenti. Pentru a asigura o aplicare coordonata a REMIT, agentia a derulat peste 500 de actiuni, inclusiv notificarea evenimentelor suspecte catre autoritatile nationale de reglementare si solicitarea de informatii din partea acestora. [...]

Implementarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM)

In anul 2017 OPCOM a continuat activitatile desfasurate in calitate de „Operator al pietei de energie electrica desemnat” (OPEED) de catre ANRE prin Decizia nr. 2515/14.12.2015 sa indeplineasca sarcini referitoare la cuplarea pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice.

Astfel, in luna iunie 2017, ANRE a aprobat la nivel national „Propunerea tuturor OPEED pentru Planul OCP”, document care reprezinta propunerea comuna elaborata de toti OPEED pentru planul care precizeaza modul in care OPEED vor stabili si indeplini impreuna Functiile Operatorului de Cuplare a Pietelor (OCP) in conformitate cu articolul 7(2) din CACM.

In luna noiembrie 2017, toti OPEED au transmis Autoritatilor nationale de reglementare propunerile privind metodologiile referitoare la algoritmi de calcul a rezultatelor cuplarii si produsele care pot fi luate in considerare in cuplarea unica a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, precum si a metodologiei de rezerva, in conformitate cu cerintele CACM.

Metodologiile elaborate de toti OPEED referitoare la preturile armonizate minime si maxime de tranzactionare aplicabile cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice au fost aprobate la finalul anului 2017 de catre ACER.

De asemenea, in vederea implementarii tranzactionarii continue transfrontaliere a energiei electrice, OPCOM a semnat in luna august 2017 un Memorandum de Intelegere privind stabilirea unui proiect local de implementare a solutiei pentru piata intrazilnica transfrontaliera (XBID), denumit LIP 15, alaturi de ceilalti OPEED si operatori de transport si de sistem din Ungaria, Croatia, Slovenia, Austria, Germania si Republica Ceha.